

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, March - 2023

ABILITY ENHANCEMENT COMPULSORY COURSE (AECC-6)

English for Communication (English Compulsory) (New)

Sub. Code : 75702/80012

Day and Date : Monday, 29 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives given below. **[3]**

- a) The lighthouse keeper disappeared during _____
 - i) storm
 - ii) night
 - iii) dawn
 - iv) daylight
- b) The boy has to support his mother and _____
 - i) three sisters
 - ii) father
 - iii) brother
 - iv) two sisters
- c) The outsider in the poem 'The Mystic Drum' stands for _____
 - i) communalism
 - ii) Western imperialism
 - iii) guest
 - iv) religion

B) Answer the following questions in a word or a phrase or a sentence. **[3]**

- a) Why does the rich man give loan to the boy?
- b) Why does the fingers and hands of the soldiers are slack and useless in the poem 'Two Dead Soldiers'?
- c) What does the poet? in the poem 'Bora Ring' imply in the line '... the tribal story lost in an alien tale'.

P.T.O.

- Q2) A)** Answer the following questions in 3-4 sentences each (2 out of 3). [4]
- a) Why was it necessary to fill the post of lighthouse keeper at the earliest moment?
 - b) How does the boy create sympathy and admiration in the mind of the rich man?
 - c) Describe the beauty of nature in the poem “The Mystic Drum”.
- B)** Write a short note on the following in about 7-8 sentences (1 out of 2).[4]
- a) Life on the tower described in the story ‘The Lighthouse Keeper of Aspinwall’.
 - b) The theme of the poem ‘Two Dead Soldiers’.
- C)** Give antonyms of the following words. [2]
- a) appear
 - b) darkness

- Q3) A)** Build up a short piece of group discussion on the following topic. [8]
How to involve students in tree plantation?

OR

A friend in need is a friend indeed.

- B)** Read the passage given below and make notes using the ‘flow chart’.[8]

Chocolate Malted Snacking Cake

Malted milk powder somehow makes this chocolate snacking cake taste wholesome rather than decadent. It is a great after-school snack cake when served with a tall glass of milk. If this is too plain for your children’s taste, you can cover the top of the cake with a half recipe of the chocolate ganache glaze (without the chopped butter finger R bar) and sprinkle the glaze with 1/2 cup of crushed malted milk balls.

- a) Preheat the oven to 350°F. Grease an 8-inch square baking pan and dust it with flour, knocking out any extra.
- b) Combine the sugar, malted milk powder, flour, cocoa powder, salt and baking powder in a large mixing bowl. With a wooden spoon or electric mixer, stir in the eggs, milk, butter and vanilla until just combined.

- c) Scrape the batter into the prepared pan and smooth the top with a rubber spatula. Bake until a tooth-pick inserted in the center comes out clean, 35 to 40 minutes. Let the cake cool in the pan for about 10 minutes. Invert it onto a wire rack and then turn it right side up on a rack to cool completely.
- d) Store uneaten squares in a cake keeper or wrap in plastic and store at room temperature for up to 3 days.

OR

You are planning a trekking to your favourite place with your friends. Make notes of what you must do to get most out of this trek. Use the 'mind mapping' technique for this purpose.

- Q4) A)** You are working on a popular TV channel, where a discussion is to be projected. The topic of discussion is 'Save the nature and natural resources'.

Prepare a TV script to compare the programme, in which the topic, its importance in the present situation and the participants are introduced by you. [8]

OR

Imagine yourself as the editor of an English newspaper published from Maharashtra. Write the concluding remark of the editorial on the death of a famous film personality.

x x x

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (New) (CBCS) Examination, March - 2023

MARATHI (मराठी)

DSE-E129 : मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी (Special Paper - XV)

Sub. Code : 75774/80074

Day and Date : Tuesday, 30 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

- अ) विशिष्ट विषयावरील वास्तव, सत्य माहिती चित्रित करणाऱ्या कलाकृतीस काय म्हणतात?
 - i) लघुपट
 - ii) चरित्रपट
 - iii) रूपक
 - iv) माहितीपट (डॉक्युमेंटरी)
- ब) ग्राहक सेवा केंद्रामध्ये कार्यरत कर्मचाऱ्यांसाठी कोणते कौशल्य आवश्यक असते?
 - i) भाषिक कौशल्य
 - ii) विपणन
 - iii) तांत्रिक
 - iv) अनुवाद
- क) मुद्रित शोधनाचे काम करणाऱ्यास काय म्हणतात?
 - i) जुळारी
 - ii) संपादक
 - iii) प्रकाशक
 - iv) मुद्रित शोधक
- ड) महाराष्ट्र शासनाच्या सेवेतील विविध पदांसाठी परीक्षा कोण घेते?
 - i) केंद्रीय लोकसेवा आयोग
 - ii) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग
 - iii) सामान्य प्रशासन विभाग
 - iv) कर्मचारी भरती मंडळ
- इ) रेडिओवरील नाटकाला काय म्हणतात?
 - i) आकाशवाणी नाट्य
 - ii) नभोनाट्य
 - iii) पथनाट्य
 - iv) न-नाट्य

P.T.O.

प्र.2) आकाशवाणीवरील निवेदनाचे स्वरूप व पद्धती सांगा.

[15]

किंवा

अनुवादाचे काम करणाऱ्या संस्था, क्षेत्रे यांचा परिचय करून द्या.

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न : (कोणतेही दोन)

[10]

- अ) तुमच्या परिसरात घडलेल्या महत्त्वपूर्ण घटनेची आकाशवाणीसाठी बातमी तयार करा.
- ब) संगणकीय मुद्रितशोधनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क) स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी संदर्भ साहित्याचे वाचन कसे करावे?

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

- अ) जाहिरात क्षेत्रातील संधी
- ब) अनुवादाची परिभाषा
- क) पीपीटीचे स्वरूप
- ड) मुद्रितशोधनाच्या खुणांचा तक्ता

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, March - 2023

MARATHI (मराठी)

DSE-E126 : साहित्यविचार (Special Paper - XII)

Sub. Code : 75771/80071

Day and Date : Thursday, 25 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

- अ) भरतमूनी यांच्या ग्रंथाचे नाव काय ?
i) नाट्यशास्त्र	ii) साहित्यदर्पण
iii) ध्वन्योलोक	iv) रससूत्र
- ब) क्रिडानंदाची उपपत्ती कोणी मांडली ?
i) रिचर्डस्	ii) मिल्टन
iii) हर्बट स्पेन्सर	iv) अॅरिस्टॉटल
- क) कॅथार्सिसचा सिद्धांत कोणी मांडला ?
i) अॅरिस्टॉटल	ii) रूसो
iii) हर्बट स्पेन्सर	iv) माधव ज्युलियन
- ड) सार्वजनिकता हा कोणत्या भाषेचा महत्त्वाचा गुण आहे ?
i) साहित्य भाषा	ii) व्यवहार भाषा
iii) शास्त्र भाषा	iv) संकेत भाषा
- इ) सर्जनशीलता हा कोणत्या भाषेचा गुण आहे ?
i) साहित्य भाषा	ii) व्यवहार भाषा
iii) शास्त्र भाषा	iv) यापैकी नाही

P.T.O.

प्र.2) दीर्घोत्तरी प्रश्न :

व्यवहार भाषा, साहित्याची भाषा व शास्त्र भाषा यातील भेद स्पष्ट करा.

किंवा

शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून अभिधा शक्तीचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न : (तीनपैकी दोन सोडवा)

[10]

- अ) साहित्य भाषेची विविधता सांगा.
- ब) विरेचन सिद्धांत सांगा.
- क) व्यंजनेचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.4) लघुत्तरी प्रश्न :

[10]

- अ) छंद म्हणजे काय ते सांगून एका छंदाची लक्षणे व उदाहरणे लिहा.
 - 1) अभंग
 - 2) ओवी
- ब) वृत्त म्हणजे काय सांगून एका वृत्ताचे लक्षण व उदाहरण लिहा.
 - 1) भुजंगप्रयात
 - 2) दिंडी

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2023

मराठी (Special Paper - XIII) (DSE-E-127)

मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

Sub. Code : 75772/80072

Day and Date : Friday, 26- 05- 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) भाषेत बदल होणे हे कशाचे लक्षण आहे?

अ) बदलाचे	ब) जिवंतपणाचे
क) प्रामाणिकतेचे	ड) संपल्याचे
- ii) ध्वनिपरिवर्तन कसे होते?

अ) मंदगतीने	ब) मध्यमगतीने
क) जलदगतीने	ड) द्रुतगतीने
- iii) उच्चार सुलभ करण्यासाठी एखादा स्वन मध्येच घातला जातो याला कोणते ध्वनिपरिवर्तन म्हणतात?

अ) आद्यस्वनागम	ब) मध्य स्वनागम
क) अंत्यस्वनागम	ड) मध्यमस्वनागम
- iv) अर्थविज्ञानाचा उद्गाता कोणास मानले जाते?

अ) मायकेल ब्रेऑल	ब) लॉर्ड हॅरिस
क) ऑटो जेस्परसन	ड) लुडविग्रॉर
- v) मूळ शब्दाच्या अर्थाची अवनती होणे किंवा हिनत्वाकडे वळणे म्हणजे काय?

अ) अर्थच्युती	ब) अर्थप्रशस्ती
क) अर्थदेश	ड) अर्थापकर्ष

प्र.2) ध्वनिपरिवर्तन म्हणजे काय? ते सांगून ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे सांगा.

[15]

किंवा

अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार कोणते ते स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न सोडवा. (तीनपैकी दोन)

- अ) स्पर्श व्यंजनांचा परिचय करून द्या.
- ब) अर्थाच्यादृष्टिने शब्दांचे कोणते तीन प्रकार मानले जातात.
- क) बोलींचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (चारपैकी दोन)

- अ) मराठी वर्णमाला
- ब) ग्राम्यता परिहार
- क) बोलीवरील संकटे
- ड) चंदगडी बोली

101

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2023

MARATHI (मराठी)

DES-E128 : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स. 1500 ते इ.स. 1800)

(Special Paper - XIV)

Sub. Code : 75773/80073

Day and Date : Saturday, 27 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

- अ) संत एकनाथांचा जन्म कोणत्या गावी झाला?
 - i) पंढरपूर
 - ii) देहू
 - iii) पन्हाळा
 - iv) पैठण
- ब) वारकरी संप्रदायाच्या इमारतीचा कळस कोणास म्हणतात?
 - i) एकनाथ
 - ii) तुकाराम
 - iii) रामदास
 - iv) मोरोपंत
- क) 'शिवलीलामृत' या प्रसिद्ध ग्रंथाचा कर्ता कोण आहे?
 - i) मोरोपंत
 - ii) रघुनाथ पंडित
 - iii) श्रीधर
 - iv) मुक्तेश्वर
- ड) पानिपतच्या रणसंग्रामाचे वर्णन करणारी खालीलपैकी कोणती बखर आहे?
 - i) भाऊसाहेबांची बखर
 - ii) सभासदाची बखर
 - iii) आज्ञापन
 - iv) वाकेनिशी बखर
- इ) 'सुंदरा मनामध्ये भरली' ही प्रसिद्ध लावणी कोणत्या कवीची आहे?
 - i) अनंतफंदी
 - ii) राम जोशी
 - iii) होनाजी बाळा
 - iv) प्रभाकर

P.T.O.

प्र.2) संत एकनाथांना लोकशिक्षक का म्हणतात हे त्यांच्या वाङ्मयाद्वारे स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

मोरोपंत हे पंडित काव्यपरंपरेतील सर्वश्रेष्ठ कवी आहेत हे सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन सोडवा.)

[10]

- अ) शाहीर होनाजी बाळा यांच्या काव्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) समर्थ रामदासांच्या स्फुट प्रकरणांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क) संत तुकारामांच्या अभंगवाणीतील दृष्टांत सामर्थ्याचा परामर्श घ्या.

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन सोडवा.)

[10]

- अ) शाहीर परशराम
- ब) सभासदाची बखर
- क) यथार्थ दीपिका
- ड) पांडवप्रताप

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) (CBCS) Examination, March - 2023

MARATHI (मराठी)

DSE-E130 : वाङ्मयप्रकारांचे अध्ययन-ललित गद्य-व्यक्तिचित्रे

(Special Paper - XVI)

Sub. Code : 75775/80075

Day and Date : Wednesday, 31 - 05 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) निळू मांग ही व्यक्तिरेखा कोणी लिहिली आहे?
 - i) शंकर पाटील
 - ii) प्रा व बा बोधे
 - iii) अण्णाभाऊ साठे
 - iv) राम नगरकर
- ब) 'काही म्हातारे आणि एक म्हातारी' हा व्यक्ती चित्रणाचा संग्रह कोणी लिहिला आहे.
 - i) गंगाधर गाडगीळ
 - ii) प्र. के. अत्रे
 - iii) वि. द. घाटे
 - iv) शांता शेळके
- क) प्र. के. अत्रे हे मातृभूमीचे कवी असे कोणास म्हणतात.
 - i) साने गुरुजी
 - ii) कुसुमाग्रज
 - iii) बालकवी
 - iv) शांता शेळके
- ड) विभावरी शिरूरकर यांचे खरे नाव काय?
 - i) बालुताई खरे
 - ii) विभाताई खरे
 - iii) मीनाताई खरे
 - iv) मीनाक्षी खरे
- इ) मोरणी सुधारगृहात आल्यावर तिचे वय किती होते?
 - i) 16
 - ii) 15
 - iii) 17
 - iv) 21

P.T.O.

प्र.2) अंतर्गत विकल्पसह दीर्घोत्तरी प्रश्न लिहा. (दोन पैकी एक)

[15]

- अ) अण्णा भाऊ साठे यांनी मोजक्या शब्दात निळू मांगाचे शब्दचित्र कसे उभे केले आहे?
 ब) 'दगडू मामा' या व्यक्तिचित्रात लेखकाने त्याच्या जीवनाचे दर्शन कसे घडवले आहे?

प्र.3) अंतर्गत विकल्पसह लघुत्तरी प्रश्न लिहा. (तीन पैकी दोन)

[10]

- अ) मुंबईचा चित्रकार या व्यक्ति चित्रणाची निवेदन पद्धत.
 ब) यंकट अण्णाचे वेगळेपण सांगा.
 क) 'जमीला जावद' या व्यक्तिचित्रातील संघर्ष तुमच्या शब्दात सांगा.

प्र.4) टिपा लिहा. (चार पैकी दोन)

[10]

- अ) मोरणीचे भावविश्व तुमच्या शब्दात लिहा.
 ब) साने गुरुजींची निसर्ग विषयी कल्पना लेखकनी कशी व्यक्त केली आहे.
 क) रामा मैलककुली चे दारिद्र्य रेखाटा.
 ड) व्यक्तिचित्रण लेखनाचे टप्पे

